

Jaargang IV, nummer 6, juni 2013

Vooraf

In ons land is het vooral en altijd weer het seizoen voor bezuinigingen op cultuur. Om te beginnen weer een feitje. Het aantal gemeenten in ons land dat meedoet met de week van de amateurkunst is afgelopen jaar gedaald van 125 naar 55. Meer dan gehalveerd dus. En ook aardig: de weesbeelden. Rotterdam had een openbaar kunstbezit van 850 beelden in de openbare ruimte. Dankzij de 1% regeling die bepaalde dat dat deel van de bouwsom van nieuwbouw projecten van de overheid aan kunstopdrachten besteed moe(s)t worden. Daarvan zijn er inmiddels 600 verweesd. Door slordige privatisering is onduidelijk wie de eigenaar is en voor onderhoud verantwoordelijk is. Je raadt het al: de gemeente dus niet meer. Discussie! Die wil ze niet onderhouden –geen eigenaar- maar wel verkopen –pardon, wie was er ook al geen eigenaar meer?-. Natuurlijk is er de optie dat de burgers in de buurt ze maar moeten adopteren en onderhouden. Zo kennen we er nog een. In Groningen bevindt zich in een openbare school een van de twee muurschilderingen, die Lucebert gemaakt heeft. Hij heeft haar ooit geschonken. Zij is vervuild en beschadigd en moet gerepareerd. Volgens de school is er geen geld voor. De leerlingen worden nu geacht de benodigde € 20.000 bij te brengen. De acties zijn gestart. In ken de begroting van deze school niet, maar daar moet een post voor onderhoud op staan. En als dat niet zo is dan weet ik wel wat ik zou doen als ik leerling was. Op de begroting van de gemeente, de eigenaar van de schoolgebouwen staat een post van € 1.400.000 voor onderhoud. Voor het jaarlijks onderhoud van het Groninger Museum staat op de begroting € 754.000. Rekent u even mee: 1%. En dan benoemen ze maar een commissie om de eigendomsverhoudingen te regelen.

In onze Queer nation is het seizoen van de prides en de csd's aangebroken. Als we hen als een graadmeter mogen zien voor de populariteit van de queer art dan hebben wij niets te klagen. Graag verwijs ik naar mijn nauw verholen verbazing over de ontwikkelingen in Frankrijk. En let wel: daar komt geen cent overheidsgeld aan te pas. Misschien kan het Rotterdams COC een paar beelden als queer art *appropriëren*...

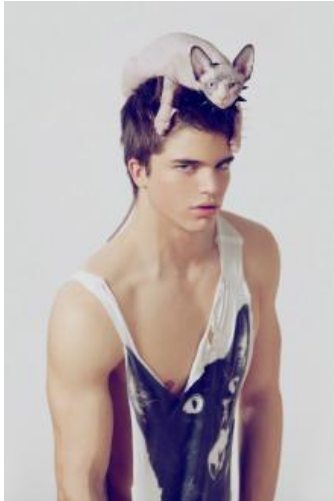
Pride Photo Award 2013

Dit jaar is het aantal inzendingen vergeleken met vorig jaar weer bijna verdubbeld. In drie jaar tijd is de Pride Photo Award uitgegroeid tot de grootste internationale hlbv fotografietentoonstelling ter wereld. In het verleden heb ik herhaaldelijk mijn zorg uitgesproken voor het kennelijke verlangen in de organisatie van de Pride toe te geven aan het verlangen in de huidige homo, lesbische beweging om het beeld van homoseksualiteit dat we uitdragen te laten voldoen aan onze behoefte “gewoon hetzelfde” gevonden te worden. Ik stel daar tegenover de noodzaak om te strijden voor een recht op “anders” zijn. Afgelopen jaar werd ik op mijn wenken bedient door de bekroning van het werk van Chris Rijksen (zie ook: pop up pride) die een dezer dagen afstudeert aan de KABK in Den Haag (www.prinschristel.com). Ik dacht dat het lag aan de professionele, internationaal georiënteerde jury die haar eigen gaan mocht gaan van de organisatie. Dit jaar heeft diezelfde professionele jury gekozen voor het werk van de Filippijnse

fotograaf Cindy Aquino dat toch wel heel erg braaf is vergeleken met dat van de winnares in de categorie "Extremely Normal". Daar won de Russische Irina Popova met "Apt 779". Een prachtige serie over een lesbische commune: een eigen universum in een vijandige omgeving. In onze polderpride is echter nog heel wat meer queer lekkers te vinden. Vooral in de categorie "overig". O.a. over Muxes in Mexico, toenemende zichtbaarheid in Uganda en over dat hele begrip "normaal". Uitreiking van de prijs op 23 augustus in de Oude Kerk in Amsterdam waar de winnaars in de verschillende categorieën de hele maand september te zien zullen zijn. Meer informatie: www.pridephotoaward.org.

De Fundatie

De crisis wordt momenteel nog enigszins verzacht doordat nu pas projecten gereed komen die in de tijd van voor de crisis aangevangen zijn. De daarbij behorende kostbare openingsmanifestaties vallen natuurlijk niet ten prooi aan de bezuinigingshysterie. Daar zorgen de verantwoordelijke regenten natuurlijk wel voor. In Zwolle is de Fundatie heropend. Drie schitterende exposities. Tot 15 september *Dans op de Vulkaan* over leven en kunst ten tijde van de Weimarer Republiek. Opvallend dat er geen aandacht is voor de schuw lesbische beweging uit die periode terwijl juist die wel enige sporen in de visuele cultuur van die tijd heeft nagelaten (Erwin von Busse, Werner Heldt ontbreken). Van de lesbische kunstenaar Hannah Höch is wel werk te zien maar dat toont uitgerekend wat heteroleed (sic! En niet in de catalogus). Dat is jammer. De expositie van schilderijen van Jeroen Krabbé *Dum Vivimus Vivamus* (Laten we echt leven zolang we leven; tot 17-11) werd ergens afgeserveerd als "nogal amateuristisch"

(Krabbé heeft nb een opleiding als beeldend kunstenaar). Ik meende dat dit werk in vergelijking met de landschappen die ik eerder zag (gaap!) erg vooruitgegaan was. Maar misschien werd mijn blik vertroebeld omdat ik de getoonde schilderijen nu juist erg mooi en ontroerend vond. En zo, weemoedig gestemd en helemaal open voor esthetisch zwijmelen, bezocht ik de expositie *The Way I See It* van Pieter Henket. Wordt alom aanbevolen met een verwijzing naar Lady Gaga. Het zal. Belangrijker is dat Erwin Olaf school lijkt te maken. Mooie, weldoordacht geënceneerde fotografie. Mooi: queer esthetiek. En –geheel eigen- fascinerende video installaties die prachtig mijn eigen ongeduld spiegelen als ik tijdens exposities naar ... video-installaties moet gaan zitten kijken. Jammer dat in de catalogus de serie Argentijnse foto's niet zijn opgenomen. Prachtig gebouw en dat veelgeroemde oog? Uitzicht op Zwolle... Tja. Kijk op de site van voordekunst.nl onder Beeldbus voor een aardig idee om het uitzicht althans eventjes op te leuken. Meer: www.museumdefundatie.nl. De kat heet Elliot en speelt hier een muts.

Photography Extended

Fotografie met voorbedachten rade. Mooie titel voor een overzichtsexpositie van de traditie van de geënceneerde fotografie in Nederland. Overigens is de hierbij afgebeelde foto van Anke van de Brink een jonge fotografe (hard aan het werk) die samen met enkele klasgenoten van St. Joost een leuke expositie rond hun geworstel met identiteit en sekse organiseerden om te vieren dat ze overgegaan zijn naar de derde klas. Zoals aan de foto te zien is, staat alweer een nieuwe generatie te trappelen van ongeduld om zich aan te sluiten bij deze traditie. Eerst maar eens kijken wat de academie dit jaar af gaat scheiden... Op *Photography Extended* is o.a werk te zien van onze Erwin Olaf. En... Risk Hazekamp. Daarmee is het meteen ook een goed voorbeeld van een

expositie waarin queer werk gewoon in zijn context getoond wordt en niet onder het tapijt geveegd. En het werk van Jaap Scheeren zou elke beginnende queer fotograaf op ideeën moeten brengen. Te zien tot 27 oktober. Meer: www.museumhetvalkhof.nl.

Antwerp Pride

Mijn Vlaamse vrienden hebben me lelijk in de steek gelaten. In Antwerpen is zomaar een heel bijzondere tentoonstelling geweest zonder dat men eraan gedacht heeft mij te ontbieden. In een mij nog onbekende ruimte aan de Lange Leemstraat, LLS387, is een in elk geval qua opzet enorm grote expositie van Queer Art georganiseerd met een heel indrukwekkende internationale participatie. Kijk zelf maar eens: <http://users.telenet.be/lis387/>. Nu maar hopen dat ze daar een jaarlijkse traditie van maken. Tijdens de Antwerp Pride is er een expo gewijd aan de hier en nu vrijwel vergeten maar in zijn tijd internationaal bekende auteur Georges Eekhoud, tijdgenoot van Oscar Wilde en onze Louis Couperus: o.a. in de erfgoed bibliotheek Hendrik Conscience en www.letterenhuis.be. Onze globetrottende lieveling Zanele Muholi is te zien bij Galerie Verbeeck Van Dijck. Na de Documenta in 2012, de Antwerp pride van 2013. En dan weer verder op pad met *Faces and Phases* waarmee ze internationaal de black queer community documenteert. Meer informatie: www.verbeeckvandijck.be. En dan is er nog het merkwaardige gebouw van het Zuiderpershuis aan de Waalse Kaai. Daar zijn maar liefst drie tentoonstellingen *Looking through Pink Glasses*, *Swassia* en onze *Queerrussia, the hidden (p)art*, al wordt elders gemeld dat onze mooimannen voor het Muhka te vinden zijn en ook nog eens selectie van de beste foto's van Ewoud Broeksma tonen... Meer informatie op de gemelde sites of op www.antwerppride.com.

Coming Out

Ik heb Guido Hermans nog gemaïld om meer informatie over een tentoonstelling *Coming Out* die aangekondigd was in de nieuwsbrief van onze vrienden van het Roze Huis in Antwerpen. Antwoord en expo kwamen er niet. Hij blijkt overleden te zijn. Nu maken Bob Torfs en enkele vrienden een herdenkingsexpositie onder hetzelfde motto. Te zien zijn een serie tekeningen van Bob die hij voor de oorspronkelijke expositie al voltooid had. En er zal ook een serie gedichten van Bert Deben te zien zijn: ook over het thema *Coming Out*. Mooi monumentje. Meer: www.hetrozehuis.be.

Next Pride

In het Leslie Lohman in New York, in de Woosterstreet Gallery zijn de resultaten te zien van de fotografiewedstrijd van het Next Magazine. Ik heb wel altijd wat te mekkeren over Pride Photo. Maar de foto's in New York zijn van een braafheid en eenzijdigheid –nog nooit van feminisme gehoord– daar gaan “wij” –ook in de Amsterdamse Pride burelen– eens goed van geeuwen. De winnaar van dit jaar is Jason Russo met een mannenkoppel in een intiem moment. Het zal de trend wel zijn. Maar wonderlijk is het dat men op hetzelfde uitkomt terwijl er een wereld van verschil in benadering is. Next was alleen geïnteresseerd in het oog van de fotograaf en de gay waarneming. En grappig: de prijswinnaar krijgt een shopping spree ter waarde van \$ 500. Kieken! Ook gay! Meer info: www.leslielohman.org en www.nextmagazine.com.

HERoïca

Het hernemen van het vrouwelijke deel van de traditioneel mannelijk opgevatte *HERoïek*. SOHO20 is een galerie die zich al sinds 1973, dus al veertig jaar (sic!) inzet voor ondersteuning van vrouwelijke kunstenaars. HERoïek is een tentoonstelling van vrouwelijke kunstenaars die geaffilieerd, zeg maar verzusterd, zijn met SOHO en collega's die op haar uitnodiging meedoen. In de expo tonen ze een

combinatie van persoonlijke moed en esthetiek bij de verkenning van het samenspel tussen heroïsche idealen en feministische waarden. Hier overlappen het persoonlijke en het politieke. En de feministische waarden? Die vinden hun uitdrukking in de poging de universele agressieve en destructieve energieën (daar heb je ze weer) in zichzelf en de samenleving te beteugelen door een "civiliserende" esthetiek van empathie, orde, koestering en heling... Het klinkt heel erg, maar ziet er een stuk beter uit. En let op. Men kent een residency voor gastkunstenaars! En men roept kunstenaars op om werk in te zenden voor *Charge!* een nieuwe expositie waar gereflecteerd wordt op het verschijnsel dat de participatie van vrouwen aan het politieke proces sterk is toegenomen en steeds meer vrouwen politieke machtsposities gaan innemen en zo andere vrouwen inspireren. Aanmelden via de site. *HERoïek* is te zien tot 13 juli. Mooie site: www.soho20gallery.com.

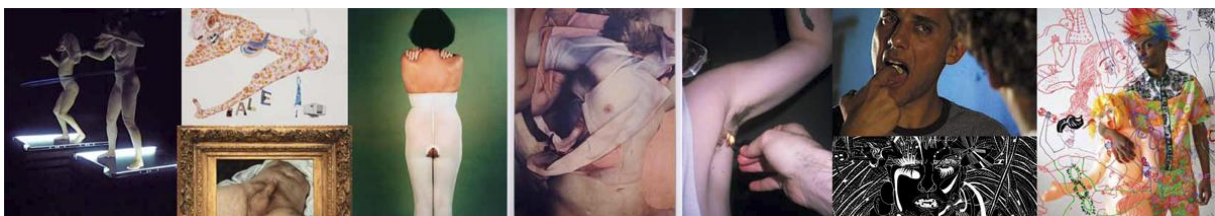
Romantic Duo

Enorme exposities in Marseille bij gelegenheid van Europride 2013. O.a. *Romantic Duo* in Galerie Arnaud Deschin. Met werk van Joel Andrianomearisoa, Julie Bena, Jérôme Cavalière, Laurie Charles, Matthieu Clainchard, Francisco Da Mata, David Evrard, Kleber Matheus, Julia Kremer, Hildegard Lasak, Lek et Sowat, Nicola Melinelli, Nicolas Milhé, Catalina Niculescu, Laurent Perbos, Tilman, Adrien Vescovi. Schrik maar niet. Geen van deze namen zegt mij eerlijk gezegd ook maar iets. Het laat zien dat de ontwikkelingen in het Frankrijk van de decennia voorafgaande aan hun Marriage mij vrijwel geheel zijn ontgaan. Zowel de ontwikkelingen in het Centre Gay et Lesbien in Parijs –na het failliet van Gai Pied, het roemruchte tijdschrift-, de Franse hltq beweging en ook in de hedendaagse Franse queer art (bestaat die dan?). Van 11 (met vernissage op 12 juli, 18u) tot 20 juli. Meer www.lagad.eu.

Over The Rainbow / Exposition AIDES

Ook bij gelegenheid van de Europride en Marseille Culturele Hoofdstad organiseert Galerie Goervenec Ogor een dubbel-expositie in de galerie zelf en op een locatie die Hors les Murs heet. *Over the Rainbow* presenteert werk van meerdere hedendaagse kunstenaars: Alix Delmas, Pascal Fancony, Julien Friedler, Rob de Oude, Marion Ritzmann, Jérémie Setton, Timothée Talard, Virginie Trastour, Steve Veloso. Zij maakten werk rond het thema regenboog. Ook Rob de Oude: mij onbekend. Deels ook in de Galerie en op de andere locatie wordt een belangrijke selectie werken verkocht ten bate van het Franse Aidsfonds (AIDES). Werk van o.a: Martine Aballea, Pierre Ardouvin, Sylvain Ciavaldini, Philippe Cognée, Delphine Coindet, Jean Degottex, Marlène Dumas & Rita Mc Bride, Mounir Fatmi, Ryan Gander, Joël Kermarrec, Jürgen Klauke, Kolkoz, Jean-Luc Moulène, Vincent Olinet, Jean-Luc Parant, Franck Scurti, Jeanne Susplugas... Zegt het u wat, laat het me weten. De expo ten bate van AIDES is van 10 tot 20 juli en Over the Rainbow van 11 juli tot 10 augustus (vernissage 10 juli). Meer: www.galeriego.com.

Corps et Histoire

Dan is er nog deze grote thematische expositie. Lichaam en Geschiedenis. Een expositie waarbij dus het lichaam als performatief hulpmiddel wordt ingezet bij de realisatie van kunst ten behoeve van maatschappelijke vooruitgang. En dan ook nog eens met de nadruk op het al dan niet expliciete seksuele aspect waarmee dergelijke performatieve inzet gepaard gaat.

En dat in het... en op zijn Frans. De performances gaan daarbij relaties aan met de getoonde objecten en vertoonde projecties waarbij ook de locatie van de Cartonnerie in La Friche gewijd wordt aan l'art vivant.. . Ook van 11 tot 20 juli. En ook aan dit programma neemt een ongelooflijke hoeveelheid kunstenaars van de meest uiteenlopende disciplines deel. Maar ik laat een derde waslijst met google-huiswerk achterwege. Kijk voor meer op: www.europride2013.com. En over de locatie: <http://www.lafriche.org>. Als met het ontwaken van de Franse hbtq beweging ook een nieuwe wereld van queer art tot leven blijkt te zijn gekomen dan wordt dat nog smullen.

Wedstrijd AGP

Terug naar de polderpride. De *Amsterdam Gay Pride* is op zoek naar interessante manieren om het eigen logo in te vullen. Drie basisvormen vormen het canvas waarop kunstenaars uitgedaagd worden om met hun/haar kennis en passie voor design aan de slag te gaan. De winnende inzendingen worden op de opening van Amsterdamse gay pride bekend gemaakt. Prijs bestaat voornamelijk uit de eer, gratis publiciteit en een VIP treatment bij enkele manifestaties. Voorwaarden: <http://document.li/G317>. Basisvormen: <http://document.li/E83q>. En inzenden voor 15 juli: info@progay.nl.

Lot en Go

Go Gallery was dit jaar de eerste om de tentoonstelling aan te kondigen waarmee ze zich presenteert in het tentoonstellingsprogramma van de Amsterdam Gay Pride die 27 juli van start gaat. Tot 7 juli is er nog het leuke werk van Loes van Delft te zien. Al op 20 juli openen ze een tentoonstelling van Lot Madeleine (1985) die in 2011 afstudeerde aan de KABK. Het is lastig te interpreteren en ontoegankelijk werk. Haar vaak duistere beelden worden gecombineerd met teksten die de zaak alleen nog maar duisterder maken. Wat er queer aan is??? Misschien de inzet van haar eigen lichaam in het creatieve proces –letterlijk een fysieke strijd met de objecten en de verf, en een strijd met zichzelf-. Mwoh, nogal puberaal en op zijn best weird. Ik ben benieuwd. Opening 20 juli om 17 uur. Tot 1 september. Op 28 juli opent dan de echte bijdrage tot de PINK Pride. Werk van Patrick Gorman jr. (I, 1980). Cowboys and Crows. De cowboy is hier de mannelijke, heterosexueel of homoseksueel doet er niet toe, de archetypische man. Superman en pappie. Pentekeningen in de comix book traditie die wel degelijk een en ander aan de gay imagery ontleend hebben. Lekker toegankelijk werk. Tot 3 september. Meer: www.gogallery.nl.

The New Romantics

“Mysterieuze foto’s van archetypes in een kleurige droomwereld.” Verwijzingen naar klassieke kunst. Maar, pardon, nieuwe romantiek die ons naar Arnhem, Den Bosch en ... Rotterdam voert. Moet dat ons naar de Galerie lokken? Na de polderpride, de polderromantiek. Merkwaardig. Het gaat om nieuwe foto’s van Hans Withoos. Zijn naam is gelukkig voldoende aanbeveling. Modefoto’s zijn een vak apart, vrijwel altijd geësceneerd. En aangezien styling en make up daarbij essentieel zijn wordt in de aankondiging terecht ook vermeld wie daarvoor tekenen: Jolanda Cats en Al Benmira. Bij gelegenheid van de expositie verschijnt een

gelimiteerde editie. Ook werk van Gert Kist –mooie door het werk van Caravaggio geïnspireerde foto’s- en anderen. Zie kiek. Tot 10 augustus. Meer: www.eduardplanting.com.

Bloemers en XY

Leuke duo expositie in GPA verband. Qua opleidingen en geschiedenis een schaap met vijf poten maar in zijn werk echt een multi talent. Designer, fotograaf, stylist, modinette, performer Jeroen Bloemers (KABK en Willem de Kooning, moet ik eigenlijk helemaal niet noemen; doet ze geen van drieën recht). En Studio X Y ruige maar gelikte foto's. Een mooie combinatie voor stoute mannen en hun jongens. GPA. Studio 35 Sous (Waalkade 35 sous): www.35sous.nl (niet geschikt voor kinderwagens en rollators). Meer: www.houseofxy.com en www.jeroenbloemers.com.

Falling from a hight

In het Foam café fotografisch werk van Martijn Berk. Zw/w foto's rond het thema mannen kijken en seksualiteit. Niet van de straat want apollinisch en dionysisch. Studeerde o.a. aan de Radboud uni in Nijmegen en de fotoacademie Amsterdam. Gelijksnamig boek –verslag van een obsessie- met teksten van o.a. onze Oscar van den Boogaard. € 40 en te bestellen via zijn site (of boekhandel, isbn: 978-90-820680-0-9). Meer: www.martijnberk.com of <http://vimeo.com/martijnberk/falling-from-a-height>.

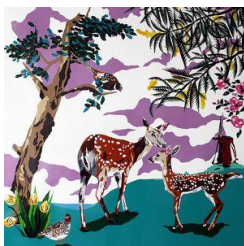
GPA diversen

Bizarre beelden en beeldjes, brons en keramiek. Van Leon Strous. Meer: www.galeriestrou.nl. Foto's uit de serie *Proud Women and Rainbow Girls* van Julia Gunther in Restaurant Moes. Meer: www.juliagunther.com. Mooi fleurig werk, spannende tekenprojecten. Mooi dat ze meedoet maar niets queers: www.josefernanda.com. *NOH8* campagne door Jeff Parshley en Allard Bouska. Laat je portret maken tijdens een open photoshoot (31 juli om 13 uur) in het kader van de internationale campagne tegen homohaar. Kledingadvies: wit. En: cameraready (dus: niet eerst trutten maar meteen klaar om geportretteerd te worden). Meer: www.amsterdammuseum.nl.

Pop Up Pride

Een flaneer route langs etalages met pride... Een mooi visibility project dat tegengif biedt tegen de toenemende homofobie en een oproep tot verzet tegen de zelfcensuur die glbtq's zich in de openbare ruimte weer opleggen. "Pop-up biedt een platform zowel aan gerenommeerde fotografen als aan jong talent. Zeer divers: sommige beelden zijn documentair, er zijn modeportretten, werken in opdracht en ook vrij werk. Elke foto zijn eigen verhaal. Een toonbeeld van diversiteit. Naast hedendaagse foto's wordt er ook beeldmateriaal uit de jaren 70 gepresenteerd. Met behulp van een QR-code bij de etalages kunnen bezoekers meer informatie opvragen over de foto, de fotograaf en het project. Er zal werk te zien zijn van onder anderen: Wendelien Daan, Martijn Gijsbertsen(!), Jasper Groen (zie boven), Erwin Olaf (!), Erwin Venema, Jan van Breda (!), Sabrina Bongiovanni, Marian Bakker (kijk eens aan!), Iztok Klancar, Chris Rijksen (!), Gon Buurman (!), Tara Fallaux." Kijk dit is nog eens een zichtbaarheidsproject waarmee je voor de dag kunt komen (en ook elk jaar weer anders!). En het kan zo navolging krijgen in alle –ook kleinere- steden. Nu nog wat controversie om het debat wakker te schudden. Compliment aan de organisatie: www.platformbuitenkaders.nl.

Pride in the House

Dit is een expositie die voortgekomen is uit het Mardi Gras Art Festival dat in 2002 voor het eerst gay en lesbisch artistiek presenteerde in Lauderdale House in London. Het werd een jaarlijkse traditie. Gay en lesbian kunstenaars –de btq- en i's ontbreken hier vooralsnog- worden uitgenodigd werk in te sturen voor een expositie later dit jaar. Eerst een groepstentoonstelling waar een onafhankelijke jury een selectie maakt waaruit een kunstenaar gekozen wordt die nog later ook een solo show krijgt. Een infopakket kun je aanvragen

bij Aynur Erdal (aerdal@lauderdale.org.uk ovv Pride exhibition) of downloaden op www.lauderdalehouse.co.uk. Let wel op de zeer interessante kleine lettertjes: zo werkt zelfcensuur. Expliciet homoseksueel (men schrijft *sexually explicit homosexual imagery*) werk en werk dat men kan interpreteren als ongeschikt voor kinderen (echt!) wordt sowieso niet toegelaten. Dus zie plaatje en zo heb je geen Clause 28 meer nodig om Gilbert and George thuis te laten.

Qrowdfunding

Het is Christian Hendricks gelukt de gevraagde \$ 5000 bijeen te brengen voor zijn fotoboek over het leven van gbtq's in het landelijke mid-westen van de USA. Nu iets anders... Er bestaat niet zoiets als een gay gene voor mode, dus mijn belangstelling voor mode moet van mijn kunst gene komen. Het New Yorkse Museum at FIT (Fashion Institute for Technology) heeft een collectie van ruim 50.000 kostuums en accessoires en heeft een naam hoog te houden waar het om spraakmakende exposities gaat. Nu heeft men een grote tentoonstelling in voorbereiding met de aardige titel *From the closet to the catwalk* die een *queer history of fashion* gaat tonen. Inclusief educatieve website, Yale University catalogus, publieksprogramma, e.d. Opent 13 september en loopt tot 4 januari. Voor de resterende financiering zoekt men nog \$ 15.000 crowdfunding. www.kickstarter.com.

Ook Prins de Vos slaagde erin de benodigde € 5000 voor zijn boek bijeen te krijgen. Het boek *Enclose* is inmiddels gepresenteerd. Exemplaren (€ 25) zijn te bestellen via zijn site: www.prinsdevos.nl. En het boek van Sander Marsman, waarvoor ik eerder aandacht en geld vroeg, *Dianna Every Day is Dressed up* wordt 7 juli (16 uur) gepresenteerd in het Dolhuys café in Haarlem. Je bent welkom maar aanmelden is gewenst: info@sandermarsman.com.

Caitlin Rose is een radical queer kunstenaar die een bijdrage zoekt om te kunnen deelnemen aan Craftivism, zie elders in GLIMP! Ze zoekt \$ 1000 als bijdrage in haar reiskosten en om in New York een versie van haar Gay Cave –een installatie in textiel- op te kunnen bouwen. Ontleend aan en meer informatie op: www.femininemoments.dk/blog/tag/caitlin-sweet/. Donaties: www.gofundme.com/36e3sg.

Frans Franciscus

Waar hij de tijd of al die afsplitsingen van zichzelf vandaan haalt is me een raadsel. Maar Frans Franciscus heeft de ene expo nauwelijks geopend of hij moet alweer een volgende inrichten of afbreken. *Shadowboxing*, zijn eigen queerrussia, in St. Petersburg –in het kader van 400 jaar Nederland-Rusland - tot 13 juli: www.shadowboxing.eu. Een groepsexpositie waaraan verschillende Nederlandse kunstenaars deelnemen. Erg benieuwd wat er allemaal verboden gaan worden...Ronald Ophuis natuurlijk niet; dat is gezonde dagelijkse Goelag kost. Maar die Franciscus..., oh la la. Van 1 juli tot 1 september: de *Zomer van de Zonen* in Wehe den Hoorn: www.galeriejacobawijk.nl. Daar was net een expo van onze lieveling Margriet Smulders. Van 5 juli tot 15 september *Komplizen/Accomplices* in Dresden: www.ostrale.de. En dan heeft Philip Akkerman, die op zijn beurt gevraagd is om bij Torch Gallery de expositie *Weltauige* te curateren natuurlijk ook weer een beroep op Frans gedaan.

Regards

Regards des femmes sur la villa is een expositie van het vrouwencollectief *Elles Bougent* uit Luik. In het Regenbooghuis van onze collega's van de Alliage presenteren zij een groot aantal foto's over de rol van vrouwen in de publieke ruimte, het openbare leven. Het accent ligt daarbij op het recht om zich vrij en veilig in die ruimte te kunnen bewegen (bouger). De foto's zijn vooral door jongeren

gemaakt die uitgedaagd werden zich in foto's artistiek en geëngageerd over dit thema te uiten. Tot 26 juli. Meer: www.alliage.be.

Fetishism in Fashion

Nog tot 21 juli de hoofdexpositie van de Mode Biënnale Arnhem van dit jaar waarin de betekenis van het fetisjisme wordt bekeken. "De fascinerende, wonderlijke en verstrekkende wereld van het fetisjisme wordt blootgelegd. De ware aard van het fetisjisme wordt tot leven gebracht aan de hand van kleding, accessoires, fotografie, film en een mix van media. Sjamanisme, infantilisme, legenden, nudisme, en nomadisme zijn een paar van de intrigerende en illustere trefwoorden die het hart vormen van deze expositie die wereldwijd zijn gelijke niet kent. In een speciaal voor de hoofdexpositie ingerichte MOOD ROOM vat Lidewij Edelkoort de essentie van het fetisjisme samen door een bijzondere selectie van kunst, fotografie, film en clips." Zie ook vorige GLIMP! O.a. werken van mijn lieveling Walter van Beirendonck, enfant terrible Bas Kosters en hun meester: Jean Paul Gaultier. Ook een goed voorbeeld hoe queer art geïntegreerd aan de orde kan komen. Opvallende afwezig in de participanten is het MMKA. Maar in de solo expositie van Alicia Framis (nog tot 29 september) speelt mode een belangrijke rol en haar project "I am not for sale" is een bijtend commentaar op de uitbuiting van kinderen o.a. in de kledingindustrie. Iets waaraan ons enfant terrible in een recent interview meent luchtig overheen te kunnen kletsen. Te zien tot 21 juli. Meer: www.moba.nu.

"The Fashion World of Jean Paul Gaultier – From the Sidewalk to the Catwalk" is vanaf juli te zien in Stockholm en Gaultier heeft voor de Stockholm Pride –belangeloos- het jaarlijkse herkenningsteken ontworpen. Je kunt dit accessoire dus alleen krijgen door een passé-partout te kopen voor het festival en met die echte Gaultier kom je dus overal binnen.

Lievelingen

Hartstikke straight maar zeer Dionysisch en bij *Ten Haaf Projects* dus toch even vermelden. Werk van Ben Cottrell (1972). Tot 27 juli, meer: www.tenhaafprojects.com. *Onbekende vroege tekeningen* van Andy Warhol in Haarlem. Tot 1 september: www.teylersmuseum.nl. De William Burroughs *Retrospektive* in Hamburg is nog te zien tot 18 augustus. Tot 5 september daar ook Maria Lassnig (zie vorige GLIMP!): www.deichtorhallen.de. Tamara de Lempicka (tot 8 september: www.pinacothèque.com) en twee Keith Haring exposities in Parijs tot 18 augustus: www.104.fr en www.mam.paris.fr. *Tadzio, boys, men, art* met werk van (erfgoed) Sam Oath met collega's Simon Hof en Heidi Karle (D), nog tot 27 juli: www.amsterdam-outsider-art.nl. Werk van deze drie ook bij de EMAM (zie elders).

Schwules Museum

Het Berlijnse Museum is eindelijk verhuisd naar een groter onderkomen van ongeveer 1600 m². Vier grote zalen waarin niet alleen een nieuwe opstelling van de historische collectie onderdak krijgt –men werkt nu aan een nieuw concept voor de vaste presentatie-. En ruimte voor wisseltonstellingen. Momenteel in het kader van *Berlin Gedenkt 2013* onder het motto *Zerstörte Vielfalt* aandacht voor de positie van Joodse homo's en lesbo's (tot 9 september).

Onder de titel *Transformation* tot 10 augustus een expositie waarvan de titel verwijst naar verandering, vernieuwing en grensoverschreiding. Daarin wordt een beeld geschetst van de

ontwikkeling van het binaire geslachtsdenken sinds de Verlichting en de pogingen daaraan te morrelen en wrikken. Op 17 juli is er een speciale rondleiding. En vooral interessant voor GLIMP! zijn natuurlijk de queer kunsthistorische wisseltentoonstellingen. Een in ons land en de Nederlandse hbtq beweging volkomen onbekend verschijnsel. *Zwischen Tradition und Moderne* toont vroege schilderijen –uit de periode 1950 en 1955- van Jochen Hass (1917-2000). Deze Hass wordt in Duitsland in een adem genoemd met hier vooral erg onbekende kunstenaars als Marcus Behmer en Herbert Tobias. Dat is niet zo verbazingwekkend want dat zijn toch geen echte hoogvliegers en vooral in schwulen Kreisen bekend. Dat hij meteen ook in een adem genoemd wordt met David Hockney en Robert Mapplethorpe klinkt ook mij erg vreemd in de oren. Hass was een DDR kunstenaar en homo. Voor zijn openlijk homo-erotische werk was in de officiële DDR kunst beslist geen plaats en dus alleen in de privé sfeer van een intieme vriendenkring. Dat klinkt al wat bekender. Nog tot 18 augustus. Meer: www.schwulesmuseum.nl.

Summer Love

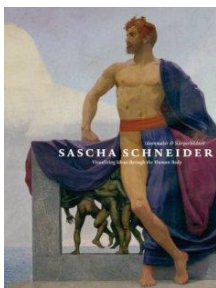
De ook in Nederland niet onbekende Duitse kunstenaar Hannes Steinert –werk van hem is in stock bij Galerie Mooiman- exposeert in deze CSD-tijd bij Kunstbehandlung in München. Hier tekeningen uit een tijd dat alle jongens nog jongens waren, de kleuren altijd vrolijk en de zon in blauwe luchten hing te stralen... Echt een kunstenaar van mijn jaren: oud en nostalgisch, maar ook romantisch en met een knipoog. Naast Pascal van de Côte d'Azur ook Antonio op het Lido in Venetië... Vooral tekeningen maar ook groot opgezette schilderijen!

Opvallend enige werken rond het thema Ludwig II. Maar het blijft wel Steinert: de merkwaardige Beierse vorst is hier altijd met zijn stalknechts en koetsiers –stramme Burschen- in beeld gebracht. Van 4 tot 27 juli. Bij gelegenheid van de expo verschijnt een kalender op postkaart formaat. Meer: www.kunstbehandlung.de. En een ingetogen video portret: <http://youtu.be/Y0sdELeHCbY>.

Schlimm schön

Sie war ganz schlimm schön is de titel van een expoïtie in het Café Regenbogen in München. Op 11 juli heft burgemeester Christine Strobel daar om 18 uur het sektglas om de expo te openen. De expo toont het diverse leven van 10 lesbische vrouwen. In beeld gebracht door Barbara Stenzel. Trouwens op 27 juli ook in het Pride House in Hamburg in het kader van hun CSD (www.hamburg-pride.de). In de Geschäfte van de Piratenpartie is een foto- en video installatie te zien gemaakt door vier mannen die in de expositie Transgender in Fokus der Gesellschaft een beeld geven van hun weg van vrouw naar man. Meer: www.muenchen.piratenpartie.de. En ook wordt er in het JuLeZ een workshop gegeven voor meiden waarin ze haar eigen Transparente spritzen/sprayen. Meer: www.csd-muenchen.de.

Ideenmaler und Körperbilder

In Weimar in de Kunsthalle “Harry Graf Kessler” een expositie gewijd aan het werk van de merkwaardige kunstenaar Sascha Schneider (1870-1927). Veel schwuler kun je het niet maken. Getoond worden beelden, grafiek en schilderijen. Onder andere tot nu toe niet eerder getoond werk uit privé bezit. Wordt gerekend tot de late symbolisten. Bij de tentoonstelling verscheen een catalogus. Geschreven door Silke Opitz, isbn 97838-60684894: € 29. Op 7 juli is er nog een speciale rondleiding. Tot 21 juli. Meer: www.stadtmuseumweimar.de. Met dank aan Herr Hafkampf.

Feminine Moments

De site en nieuwsbrief van de Deense feministe en kunstenaar Birthe Havmoeller bestaat in november 10 jaar. Deze maand besteedt ze veel aandacht aan de New Yorkse expositie Craftivism, een manifestatie met tentoonstelling, performances, videos, workshops en debatten. De recente tentoonstelling *Handmade* –in Nederland- over de herwaardering van het ambachtelijke leek de aandacht en waardering te beperken tot de nostalgische reactie op moderne technologische ontwikkelingen (3D printen, iejjjk!) en de toenemende vervreemding –ook- in alle productieprocessen in de creatieve industrie. Opvallend is dat er nauwelijks positieve aandacht was voor progressieve tendensen. De aandacht daarvoor bleef beperkt tot de ecologisch geïnspireerde bijdragen (duurzaamheid!!!). En je kunt je afvragen of hier ook niet veel conservatief kaf in korenblauwe kloffies gehuld is. *Craftivism* toont werk van zo'n 30 queer artists die handvaardigheden inzetten voor de regenboog. Ook hier veel aandacht voor handwerk als therapeutische inzet tegen de vervreemding. En ja ook veel queers denken de wereld te zullen verbeteren als ze onder een boom gaan zitten spinnen. Maar de craftism beweging zet zich ook in voor maatschappelijke verandering. Ze wil laten zien dat handvaardigheidstechnieken die vanouds gekoppeld zijn aan sekse rollen (textiele werkvormen, keramisch werk als typisch vrouwenwerk –dicht bij de haard- en snijwerk voor echte mannen in hun werkplaats: houtsnijden, crimshaw, ed) het ook goed doen in andere dan de traditionele hand. En als je er het hoofd bij houdt dan wordt de kunstproductie ook nog eens ingezet om maatschappelijk nuttige en politieke leuke producten te produceren waarvoor de “normale” industrie geen belangstelling heeft, omdat ze “economisch gezien niet interessant” zijn. Of het politiek gezien op wat langere termijn enige zoden aan de dijk zet, valt nog te bezien. Maar naast het zweefweven (zie het uitgebreide video programma) wat ook hier volop aanwezig is, levert het ook leuke spullen op om onze queer vrijplaatsten mee in te richten. En ook nog een hoop goede ideeën. In New York duurt de expositie maar een weekeinde: van 12 – 14 juli: zie www.alliedproductions.org. Maar op deze sites is er meer over te vinden: een manifest van Coral Short op <http://lpvtv.blogspot.nl> en op de site Birthe meer over enkele craftivism kunstenaars: www.femininemoments.dk. Zie ook Qrowdfunding.

All Out Arts

Ook in New York. De groep All Out Arts organiseert er het 11^e Fresh Fruit festival met The Wild Project: grassroots, multidisciplinair, internationaal. LGBTQ. Met veel performing arts maar ook beeldende kunst. Het Leslie Lohman is hierbij betrokken. Van 8-21 juli: www.freshfruitfestival.com.

EMAM & eigen parochie

Mannheim staat niet echt bekend als een schwul- lesbische Metropool. Toch vond de Gay krant de stad interessant genoeg om er een tijdje geleden een toeristisch juich artikel over te publiceren. Daarin ontbrak overigens de toen toch ook alweer geruime tijd actieve Galerie Castro van de ook in Nederland niet geheel onbekende Sam Oath. Deze fotograaf exposeerde lang geleden met zijn partner Gianni Macario het project Tadzio in Villa Lila in Nijmegen dat momenteel en ten tijde van de Gay Pride in Amsterdam te zien is. Met een groepje vrienden vormt hij ook de harde kern van de eerste European Male Art Meeting die van 3-11 augustus in Mannheim gehouden wordt.

Onderdeel is een grote internationale kunst expositie, waarbij het accent overigens op de fotografie ligt. Ze wordt gehouden in het stad huis van Mannheim en daar zal de burgemeester op 3 augustus de vernissage opluisteren met het uitreiken van de eerste EMAM prijs aan ondergetekende, die hierover voor eigen parochie verder het zwijgen zal doen. De manifestatie wordt ook aangegrepen om een

nieuw tijdschrift over beeldende kunst te lanceren en het de eerste aflevering is meteen ook de catalogus van de tentoonstelling. Op 10 augustus is dan ook nog eens de CSD waarbij ook aan een kunstenaar een EMAM prijs maar dan voor artistieke verdiensten uitgereikt zal worden. Meer: www.castrogallery.com.

Helm de Laat, 30 juni 2013.